

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2 Kar	Pszichológia és Neveléstudományok Kar
1.3 Intézet	Alkalmazott Pszichológia Intézet
1.4 Szakterület	Neveléstudományok
1.5 Képzési szint	Alapképzés (Licenz)
1.6 Szak / Képesítés	Gyógypedagógia – magyar nyelven Gyógypedagógus/ Képesítés kód: L060070020

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Személyiségpszichológia						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr. János Réka adjunktus						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	drd. Marschalkó Eszter Enikő tanársegéd						
2.4 Tanulmányi év	I	2.5 Félév	II	2.6. Értékelés módja	Vizsga	2.7 Tantárgy típusa	választható

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					70óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					20
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					26
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					20
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					2
Vizsgák					2
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	70				
3.8 A félév össz-óraszama	126				
3.9 Kreditszám	5				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	•

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	•
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	•

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<p>C1. A pszichológia tárgykörébe tartozó alapfogalmakkal való műveletvégzés</p> <p>C3. A pszichológiában előforduló problémás helyzetek és lehetséges megoldások kritikus felmérése</p> <p>C4. A személy, csoport és szervezet pszichológiai felmérése</p>
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • A szakma gyakorlására érvényes deontológiai elveknek megfelelő szakmai feladatvégzés • Hatékony munkavégzési eljárások alkalmazása különböző hierarchikus szinteken működő, multidiszciplináris csoportokban • A szakmai kompetenciáknak a társas környezet dinamikájához való igazítása, a folyamatos fejlődés iránti szükséglet (ön) értékelése révén

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> • Az általános és szakterülethez tartozó fogalmak, elméletek és alapvető módszerek ismerete és megértése; ezeknek megfelelő használata a szakmai közlésben • Az alapismereteknek az általános területhez tartozó különböző típusú fogalmak, helyzetek, folyamatok, tervek, stb. megmagyarázására és értelmezésére való használata
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> • A sajátosan a pszichológia, általánosan pedig a társadalomtudományok tárgykörébe tartozó fogalmak, elméletek és alapvető módszerek szakmai közlés során történő megfelelő használata • Pszichológiai jelenségek magyarázata és értelmezése, a területhez tartozó fogalmak és alapvető elméletek megfelelő használata által • A pszichológia tudományára jellemző alapvonások, főbb paradigmák és módszertani irányzatok leírása • Az információk minőségének értékelése és a használt fogalmaknak terület, kiterjesztés és meghatározás, illetve a kontextus igényeinek megfelelő hierarchizálása • A tények és elméletek magyarázata és értelmezése, a területre jellemző alapismeretek, valamint az egyéni módon szerzett információk és megfigyelések révén • A pszichológiában ismert főbb elméleti megközelítések (viselkedéses, biológiai, kognitív, evolúciós, humanisztikus, pszichodinamikus és társadalmi-kulturális) összehasonlító elemzése

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezetés a személyiségpszichológia kérdéskörébe. A személyiségpszichológia kísérleti és a klinikai megközelítése	bemutató, problematizálás, szintézis	
2. A személyiségpszichológia korrelációs megközelítése.	bemutató, problematizálás, szintézis	
3. A személyiség mérési folyamatának módszerei, eszközei és pszichometriás jellegzetességei	bemutató, problematizálás, szintézis	
4. A személyiség főbb összetevői: a vonások és a legfontosabb vonásméletek	bemutató, problematizálás, szintézis	
5. A személyiség főbb összetevői: a kognitív összetevő és a legfontosabb kognitív elméletek	bemutató, problematizálás, szintézis	
6. A személyiség főbb összetevői: a motivációs összetevő és a főbb motivációs modellek	bemutató, szemléltető példa, problematizálás, szintézis	
7. A genetikai örökség és az evolúció szerepe a személyiség fejlődésében	bemutató, problematizálás, szintézis	
8. A személyiség fejlődésének szakaszai	bemutató, problematizálás, szintézis	
9. A személyiség fejlődése a legújabb hosszmetzeti kutatások eredményeinek fényében	bemutató, szintézis	
10. A tudattalan klasszikus és modern megközelítései	bemutató, problematizálás, szintézis	
11. Self- és self-folyamatok	bemutató, problematizálás, szintézis	

12. Az érzelmi folyamatok és a személyiség környezethez való alkalmazkodása	bemutató, problematizálás, szintézis	
13. A személyiség maladaptív működése: magyarázatok és módosíthatóság	bemutató, problematizálás, szintézis	
14. A modern személyiségmodellek szintézise	Szemléltető példa, problematizálás, szintézis	

Könyvészet

- Ashton, M.C. (2007). *Individual Differences and Personality*. Burlington: Elsevier Academic Press.
- Carver, Ch.S. și Scheier, Ml. F. (2003). *Személyiségpszichológia*. Budapest, Osiris Kiadó
- Mirnics Zs. (2006). *A személyiség építőkövei. Típus-, vonás- és biológiai elméletek*. Bölcsész konzorcium Kiadó
- Monte, C.F. (1999). *Beneath the Mask. An Introduction to Theories of Personality*. Sixth Edition. Harcourt Brace College Publishers
- Nguyen Luu, L. A. & Fülöp M. (2003). *Kultúra és pszichológia*. Osiris, Budapest
- Oatley, K., Jenkins, J.M (2001). *Érzelmek*, Osiris, Budapest
- Pervin, L.A. (Ed.) (2003). *The Science of Personality*. Second Edition. Oxford University Press
- Szakács F. și Kulcsár Zs. (Eds.) (2001). *Személyiségelméletek*. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Klasszikus és modern személyiség lélektani vizsgálatok	bemutató, beszélgetés, csoportos tevékenységek, ismeretek szintézise	
2. A személyiség lélektan klasszikus korrelációs vizsgálatai	bemutató, beszélgetés, csoportos tevékenységek, ismeretek szintézise	
3. A személyiség mérésének főbb módszerei: kérdőívek, projektív próbák	fogalmak tisztázása, egyéni és csoportos tevékenységek, irányított felfedezés, ismeretek szintézise	
4. Személyiség patológiák: szkizoid, paranoid, antiszociális személyiség,	bemutató, beszélgetés, egyéni és csoportos	

	tevékenységek, irányított felfedezés, ismeretek szintézise	
5. Személyiség patológiák: borderline, nárcisztikus, függő személyiség	Beszélgetés, bemutatás, fogalmak tisztázása, egyéni tevékenységek, ismeretek szintézise	
6. A személyiség szerepe a társas kapcsolatokban mutatott viselkedés, elégedettség alakításában: barátság, párkapcsolati jellemzők	egyéni és csoportos tevékenységek, irányított felfedezés, ismeretek szintézise	
7. A teljesítmény korrelátumai: kognitív versus motivációs tényezők szerepe	beszélgetés, egyéni és csoportos tevékenységek, ismeretek szintézise	
8. A nemi különbségek által meghatározott személyiség vonások: az emocionalitás szerepe	bemutatás, fogalmak tisztázása, egyéni és csoportos tevékenységek, ismeretek szintézise	
9. A pszichoszociális krízisek szerepe az adaptív- maladaptív viselkedéseket meghatározó vonások alakításában: szerhasználat, élettartam, szív-érrendszeri megbetegedések	bemutatás, egyéni és csoportos tevékenységek, ismeretek szintézise	
10. A személyiség fejlődését tárgyaló legújabb hosszmetszeti vizsgálatok eredményei	beszélgetés, egyéni és csoportos tevékenységek, irányított felfedezés	
11. Az énvédő mechanizmusok szerepe a személyiség megnyilvánulásában	bemutatás, egyéni tevékenységek, irányított felfedezés	
12. Az érzelem szabályozás folyamatainak kulturális vonatkozásai	egyéni és csoportos tevékenységek, irányított felfedezés	
13. A személyiség maladaptív működése: a társas információ feldolgozási modell	bemutatás, fogalmak tisztázása, egyéni és csoportos tevékenységek	

14. Összefoglaló, tételsor megbeszélése	bemutató, ismeretek szintézise	
<p>Könyvészet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ashton, M.C. (2007). <i>Individual Differences and Personality</i>. Burlington: Elsevier Academic Press. • Bleidorn, W., Kandler, C., Riemann, R., Angleitner, A. (2009). Patterns and Sources of Adult Personality Development: Growth Curve Analyses of the NEO PI-R Scales in a Longitudinal Twin Study. <i>Journal of Personality and Social Psychology</i>, 97, 1, 142-155 • Carver, Ch.S. și Scheier, M. F. (2003). <i>Személyiségpszichológia</i>. Budapest, Osiris Kiadó • Conway, M. A. and Holmes, A. (2004), Psychosocial Stages and the Accessibility of Autobiographical Memories Across the Life Cycle. <i>Journal of Personality</i>, 72: 461–480. • Dodge, K. A. (2010). Social information processing as Mediators of the Interaction between Genetic Factors and Life Experiences in the Development of Aggressive Behavior In: M. Mikulincer & P.R. Shaver (Eds.), <i>Understanding and reducing aggression, violence, and their consequences</i>. Washington, DC: American Psychological Association • Drapeau, M., Thompson, K., Petraglia, J., Thygesen, K.L, Lecours, S. (2011). Defense Mechanisms and Gender: An Examination of Two Models of Defensive Functioning Derived from the Defense Style Questionnaire. <i>International Journal of Psychology and Psychological Therapy</i>, 11, 1, 149-155 • Lombardo G. P., Foschi R. (2003). "The Concept of Personality between 19th Century France and 20th Century American Psychology". <i>History of Psychology</i>, 6, 2, 133–142. • Mirnics Zs. (2006). <i>A személyiség építőkövei. Típus-, vonás- és biológiai elméletek</i>. Bölcsész konzorcium Kiadó • Monte, C.F. (1999). <i>Beneath the Mask. An Introduction to Theories of Personality</i>. Sixth Edition. Harcourt Brace College Publishers • Matsumoto, D., Nakagawa, S., Yoo, S.H. (2008). Attitudes and Social Control. Culture, Emotion Regulation and Adjustment. <i>Journal of Personality and Social Psychology</i>, 6, 925–937. • McAdams, D.P., Olson, B.D. (2010). Personality Development: Continuity and Change Over the Life Course. <i>Annual Review of Psychology</i>, 61, 517-542. • Nguyen Luu, L. A. & Fülöp M. (2003). <i>Kultúra és pszichológia</i>. Osiris, Budapest • Oatley, K., Jenkins, J.M (2001). <i>Érzelmek</i>, Osiris, Budapest • Pervin, L.A. (Ed.) (2003). <i>The Science of Personality</i>. Second Edition. Oxford University Press • Szakács F. și Kulcsár Zs. (Eds.) (2001). <i>Személyiségelméletek</i>. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest 		

9. Az epiztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

<ul style="list-style-type: none"> • A Romániai Pszichológusok Kollégiuma, a szabadalommal rendelkező Pszichológusok Deontológiai Kódexe (www.copsi.ro) és a 213/2004-es Törvény alkalmazási feltételeiben megfogalmazott elismerési eljárásoknak megfelelően • A Felsőoktatási Szakosodások Nemzeti Besorolása (http://www.rncis.ro) • A Romániai Foglalkozási Besorolás (http://www.mmuncii.ro/)
--

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Záró felmérés	Írásbeli vizsga	50%
	Időszakos felmérés	Zárthelyi dolgozat	20%
10.5 Szeminárium / Labor	Év közbeni felmérés	Elméleti dolgozat	10%
	Év közbeni felmérés	Gyakorlati feladat: felmérés	20%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
<p>Ha a félévi írásbeli vizsgán a hallgató nem kapja meg az átmenő jegyet (5,00), akkor nem megy át a vizsgán, még akkor sem, ha a 10.5 pontban megjelölt előírásoknak eleget tett</p> <p>Az óralátogatási kötelezettségeket (min. 85%) elmulasztó nappali tagozatos hallgató vizsgáról való kizárását vonja maga után. A gyakorlati órák (laboratórium, gyakorlat, projekt stb.) esetében az igazolt vagy igazolatlan hiányzások maximális hányada az összóraszám legfeljebb 15% -a lehet (14 jelenlétből max. 3-szor lehet hiányozni).</p> <p>A távoktatásos hallgatók kontaktórákon való részvétele kötelező, ez a vizsgára való jelentkezés előfeltétele.</p> <p>A gyakorlati dolgozat(ok) leadása és bemutatása kötelező, kizáró jellegű, a vizsgára való jelentkezés előfeltétele.</p> <p>A plagizált, másolt, egyező félévi dolgozatok leadása esetén, illetve a vizsgázás közben történő együttműködés, másolás esetén, a hallgató (mindegyik érintett fél) 1-es osztályzatot kap. A vizsgák alatti csalás a hallgató egyetemről való kizárását vonja maga után.</p> <p>A félév közbeni feladatok vizsgaidőszakban, pótvizsgaidőszakban és pót-pótvizsga időszakban nem pótolhatóak.</p> <p>Azoknak a hallgatóknak, akik nyílt szesszióra, pótvizsgára, jegyemelésre vagy pót-pótvizsgára jelentkeznek, minden tantárgyi követelménynek (jelenlét, parciális, feladatok, projektek stb.) eleget kell tenniük.</p>			

Kitöltés dátuma

Előadás felelőse

Szeminárium felelőse

2018 április 2

dr. János Réka adjunktus

drd. Marchalkó Eszter Enikő tanársegéd

Az intézeti jóváhagyás dátuma

Intézetigazgató

2018 április 9

dr. Batiz Enikő adjunktus